

Intervju med Guttorm Nordø

av May-Irene Aasen

En gang for omtrent 17 år siden reiste Nordø og jeg på hyttetur. Det var en svært liten hytte, og vi ble sittende på hver vår side av bordet som var pyntet med plastblomster i en enkel vase, og der delte vi noen flasker vin.

Først underholdt vi oss med kortspill, senere yatzy, men etter en stund begynte jeg å intervju ham om kunsten. Dessverre brukte jeg hverken penn eller lydopptaksutstyr, og til slutt ble jeg full, men det jeg *vet* er at nærmere Nordøs egen kjerne når det kommer til tanker om kunsten har jeg aldri kommet. Det har heller ingen andre.

Året etter forsøkte vi derfor å gjenta intervjuet. Jeg fikk låne en båndopptaker av RadiOrakel og vi investerte i nye vinflasker. Deretter reiste vi til den samme hytta og benket oss ved det samme bordet hvor blomstene fortsatt sto, om enn litt nedstøvet.

Intervjuet ble en total fiasko(selvfølgelig), orakelet nektet å tale med en båndspiller til vitne, så det eneste som kom ut av denne turen var et par tullede polaroidfotografier; Nordø prøver å se ut som en billedkunstner, og jeg prøver å se ut som en kunstkritiker. Deretter spilte vi yatzy.

Denne gang har jeg derfor tenkt å prøve en ny innfallsvinkel og la kunstneren få svare skriftlig.

Har du noen gode råd til unge mennesker som ønsker å male?

Ja, en hel rekke råd. Jeg ramser dem opp i tur og orden: Bruk vanlig, vannbasert husmaling, Strax og Lady og lignende merker. Mal på papir, treplater, lerret, hva som helst. Prøv å få til noe riktig stygt – det er nemlig ikke så enkelt som det kan se ut til å være. Det er vanskeligere å lage et skikkelig stygt maleri enn et ”fint” et. Så dette er en passende innfallsvinkel. Hold dere langt unna etterligninger av virkeligheten, vi har et utmerket apparat som heter kamera til akkurat den bruken. Prøv å kutte vekk bevisstheten mens du maler, slik at du ender opp som en tilskuer til din hånds virksomhet der den skaper et bilde. Du skal aldri vite hva du skal male, i min oppfattelse er det et uttrykk for feighet. Lag aldri skisser på forhånd, men gå rett

til verket, rett på sak. La deg forbløffe over de valg hånden din tar og, ikke minst, vær snar til å akseptere det ferdige bildet. Prøv å lage bildene så hurtig som mulig. Legg dem vekk straks de er ferdige, begynn med én gang på et nytt bilde; gjenta denne prosessen noen tusen ganger og se så om du ikke kan lære noe av dine bilder. Forelsk deg aldri i ditt eget bilde, det ender bare i narsissistisk og ulykkelig kjærlighet. Du må lære å se på bildene med en fremmeds øyne, la deg berøre, begeistre, forarges. Til slutt: Hør aldri på gode råd fra mer erfarne malere.

På vegne av dem som har lært det motsatte av det du her foreslår, lurer jeg på om du kan utdype hvorfor du bruker et så sterkt ord som feighet om det å på forhånd ha en idé om hva man ønsker å male?

Det er fordi jeg liker å bruke store ord. Kanskje som utslag av en furten og barnslig hevnglede: Fordi jeg har fått gjennomgå så mange ganger av besserwissere og malemestere med sine idealer i klassisismen eller i den til enhver tid rådende trend i kunsten. Det var nok en overdrivelse å si at det å planlegge bilder og gjøre skisser på forhånd er feighet ... ok, jeg trekker det tilbake, glem at jeg sa det! De som skisserer og planlegger sine verker er tross alt skapende i planleggingsøyeblikket, men det som kommer etterpå blir sjeldent annet enn en reproduksjon. Min holdning er å være direkte, og er ikke det selve malekunsten da, å begi seg inn i den virkelighet som oppstår idet du skaper den selv? Kort og godt: Det er for mye planlegging og dilting-med-i-flokken i dagens kunstliv, men det skulle ikke forundre meg om det alltid har vært slik.

Du har jo sannsynligvis norgeshistoriens lengste CV. Istedenfor å kun begrense deg til noen få såkalt viktige institusjoner kan man i tillegg støte på bildene dine hvis man slenger innom en ukjent kafé langs en riksvei i provinsen. Dette har ført til reaksjoner som at du er en useriøs utstillter. Hva tenker du om dette?

Useriøs utstillter, ja, den har jeg hørt før. Det er utrolig nedlatende å si noe sånt, det grenser nesten til å være et useriøst utsagn. Jeg er blitt kunstner av et kall, en sterk drift og av nødvendighet, jeg kunne aldri vært en annen enn den jeg er. Hva i helvete er det som er useriøst med å vise frem det man lager? Jeg gidder bare ikke følge det tradisjonelle, trege tempoet kunstnere flest holder, med en utstilling hvert tredje år, det ligger overhodet ikke til min natur.

I fjor (2007) hadde jeg syv separatutstillinger i Norge, tre av dem var på kafeer, det er riktig, men jeg påstår ikke derfor at disse tre utstillingene var mindre gjennomarbeidet enn dem jeg hadde i galleriene. Jeg er ute på en slags misjon med kunsten min, for den funker faenta, folk *reagerer* på bildene mine, gir høylydt uttrykk for hva de mener, du skulle bare ha hørt halvparten av det folk har sagt til meg de siste 25 årene på veien med utstillinger. Like store deler begeistring og hat. Aldri noe lunkent. Så, nei, jeg mener at jeg tvert imot er den mest seriøse utstillende du noensinne har møtt.

Det siste er jeg i grunnen veldig enig med deg i. Men at du bruker uttrykk som "et kall" og "en slags misjon" ... ordvalget lyder religiøst i mine ører. Lider du av et frelserkompleks innblandet i kunsten?

Som sagt liker jeg å bruke store ord (kanskje jeg burde tone ned språket litt?). Jeg var et fullt ut utviklet anarkistisk menneske allerede fra fødselen av, og derav følger det nok litt misjonstrang, ja, kall det for "Det Indre Kunstmisjonsforbundet", med et uvisst antall medlemmer som ingen har full oversikt over. Jeg er et monomant menneske med trekk av autisme i personligheten, som noen ganger leder til hyperaktivitet, der avstanden fra tanke til handling helt opphører å eksistere. Religiøs er jeg også, jeg tror på sterke krefter og makter som eksisterer i oss og omkring oss, overalt, i selve altet. For et par år siden dumpet jeg over et latinsk sitat som jeg dessverre har glemt opphavsmannen til: *Credo quia absurdum*, altså "Jeg tror fordi det er absurd" og dét oppsummerer vel det meste. Noe frelserkompleks vil jeg ikke vedkjenne meg. Se litt på det jeg sa ovenfor her, om at bildene mine funker på folk, vekker reaksjoner, uten at jeg vet hvorfor, *da* kan man godt snakke om et kall, en misjon eller forpliktelse overfor seg selv og omverdenen til å fortsette med utforskningen av maleriet.

Du driver nå og maler deg frem til neste utstilling som skal vises på Galleri Kampen i Oslo. Hva har du fått gjort i dag?

For det meste grunning, men med grunning mener jeg ikke grunning på et tradisjonelt vis, men maling av store lerretsflak med alle mulige farger og redskaper (pensler, trepinner, sko, etc). Dette bare for å komme i gang, og for å ha fargeunderlag til å hente inspirasjon fra når den virkelige maleøkta begynner. Noen ganger, må jeg innrømme, har det hendt at bilder som "bare skulle grunnes" etterpå

insisterte på at de var ferdige. Da har jeg følt en blanding av forbløffelse og skuffelse, det siste fordi jeg anså meg snytt for maleopplevelsen. Ellers er dette en stadig pågående mental prosess, en kunstner jobber døgnet rundt, også når han sover eller går omkring med et tomt blikk.

Når bildene dine står ferdige, klare til å stilles ut: Kan du på noen måte oppsummere for tilskueren hva de handler om? Og hva tenker du om at noen mener du har et sprikende uttrykk? Selv har jeg ikke noe problem med å gjenkjenne deg i alt du gjør, men det er kanskje noen som forvirres av at du ikke holder deg til én teknikk eller samme form hele veien?

Hva bildene handler om? Kanskje de handler om å stå frem som bilder alene, våge å stå for det de representerer, prisgitt publikums assosiasjoner og innfall. Kanskje galskap og normalitet i sunn forening? Kanskje jeg maler dem for å slippe å tenke, jeg blir tidvis gal av all tenkningen, det kverner uavbrutt rundt i skallen i topphastighet døgnet rundt; jeg lytter til musikk fra jeg står opp til jeg legger meg, for å overdøve alt bråket inni hodet mitt. Kanskje bildene handler om menneskers hang til å bli ofre for sin egen mentalitet og tankegang, kanskje handler de om en skjult eller glemt verden full av mysterier, symboler, fabeldyr og uhyrer; kanskje bråblaff av syner, ekstase, angst, rus, terror og overskridelser? Pokkern vet. Maleriet er stort sett og som oftest et språkløst medium, men i det siste har jeg gitt bildene mine titler, etter årelang motstand mot dette, kanskje for å føkke det til enda litt mer? Forresten syns jeg at publikum hele veien har vært flinke til å fortelle meg hva de selv mener bildene handler om, og det er kanskje best slik: "Jeg maler, du opplever og fortolker".

Sprikende uttrykk? Du sikter kanskje til at jeg opp gjennom årene har benyttet meg av mange ulike uttrykksformer, eller kunstneriske teknikker – fra musikk til graffiti, plakatkunst og street art, til skrivning, collage, fotografi, video, film; artists' books, fanzine- og tidsskriftutgivelser; journalistikk og anmelderi; mail art-, kurator- og galleristvirksomhet, design av film- og konsertplakater og plateomslag; teater- og multimediaoppsetninger, performance og aksjonskunst; installasjon, kunst i det offentlige rom, skulptur, relieff, stamp art, grafikk, tegning og sånt? Tro meg, alt dette er gjort med den samme energi, insisterende vilje og utforskningstrang – jeg kan slett ikke se at jeg spriker i uttrykket, selv om det har vært store sprik i virkemidler og teknikker. Du aner ikke hva jeg har fått høre fra helt tidlig på 1980-tallet, fra folk som hevdet at en kunstner var nødt til å fokusere kun på én form, kun ett felt og ett uttrykk

for å vinne respekt, for den gang var det ikke akseptert eller vanlig med crossover-kunst, men tiden har forlengst vist at jeg hadde rett. Fra midten/slutten av 90-tallet ble det vanlig at kunstnere ”crosset over”, i dag er det fullt ut akseptert og nærmest noe som forventes av en kunstner.

Men tilbake til det du jobber med i disse dager. Det lukter ikke bare vannbasert av bildene dine for tiden? Hva er det egentlig du driver med?

Jeg gjør to ting parallelt, driver stadig med vannbasert pensel-maleri, men har også gått til anskaffelse av en hel mengde spraybokser. Nå som det er sommer går det an å stå utendørs og male. Den anledningen benytter jeg meg av. Jeg kunne uansett ikke ha holdt på med spraymaling innendørs, fordi jeg ikke tåler det fysisk etter ungdommens eksesser på området. Jeg begynte å spraye ned Trondheim by allerede i 1978, men i de første tre årene gikk det stort sett i anarkistsymbolet og kryptiske, pønka, surrealistiske, kvasirevolusjonære utsagn. I 1982 startet jeg forlaget IdiotPress og begynte igjen å spraye ned byen på daglig basis, nå med sjablonger, kombinert med xerox-kunst. Etter en kort tid ble disse virksomhetene blandet sammen ved at jeg fargela de fleste av trykksakene fra IdiotPress med spraymaling. Helt klart en smart ting å gjøre innendørs i små rom uten lufting. Denne ungdommens dårskap har ført til at jeg hverken tåler løsemidler eller spraymaling lenger, jeg begynner å blø neseblod og får vondt i hodet, men som sagt – utendørs kan jeg holde på, hvis jeg er forsiktig. Dette jeg nå forteller, betyr altså at jeg var en av pionerene i Norge innenfor street art og graffiti, og jeg tenkte helt plutselig, etter å ha sett oppblomstringen av disse kunstformene i de siste årene med gatekunstens inntog i galleriene, museene og på auksjonsmarkedet, at ”pinadø, nå skal jeg ta opp tråden fra 25 år tilbake”. Jeg tok en pose med velbrukte gamle sjablonger og satte i gang. Samtidig har jeg også laget mange nye sjablonger, jeg bruker selvfølgelig ikke bare de 25 år gamle. Gjenstander og husgeråd som gir mønster ved spraying er også benyttet. Min bruk av sjablonger er langt mere primitiv og ekspressiv enn hva kunstnere flest nå for tiden gjør innen dette mediet, men jeg er sta nok til å følge den linja jeg var inne på, så får heller de som ikke leser dette intervjuet sveve i villfarelsen om at jeg er en gammel nisse som bare hiver meg på noe som er blitt litt av en trend på dagens kunstscene. De gamle ler lengst...

Føler du deg forbigått i kunstverdenen?

Jeg svarer med en liten hverdags-allusjon, en slags aforisme jeg skrev for noen år tilbake:

”Problemet med å kle seg: I flere år hadde jeg en forkjærlighet for arbeidsjakker. Som mange husker, var arbeidsklær plutselig ”på moten” ett års tid. Jeg har dermed opplevd hele tre negative faser i mitt valg av jakker. Først, innen det ble mote, ble jeg sett skjevt på fordi jeg gikk med slike klær. Så, mens det var mote, ble jeg foraktet fordi jeg ”fulgte moten”. Og til sist ble jeg oppfattet som en treiging, fordi jeg gikk med et moteplagg etter at moten hadde forandret seg.”

Dette sier noe om mekanismene, gjør det ikke? Problemet mitt er at jeg alltid har vært ”for tidlig” ute med ting.

For et par måneder siden brant du 4000 tegninger i en tønne bak huset her? Er det lov å spørre om hvorfor du gjorde dette?

Nå spør du vanskelig ... hvorfor i huleste gjorde jeg egentlig det? Svaret kan peke mot et manisk trekk i personligheten, samt en hang til å skjule mine spor. Det skjedde i forbindelse med at jeg endelig tok fatt på å rydde i atelieret – det så ut som et bomba helvete der oppe – pappesker, poser, koffertar, arkivmapper, hyller og skuffer ... en kaotisk lagerbeholdning fra en 25-årig produksjon, rasket sammen under diverse livsfaser og flyttinger; stablet i høyder og bredder. Jeg innså at jeg hadde tatt vare på altfor mange tegninger – mange av disse var halvspeisa tegneøvelser, tenkte jeg, der jeg ganske så hjerteløs overfor mitt yngre jeks bestrebelser satt ved tønna og slapp ark etter ark oppi flammene.

Bålet var egentlig inspirert av en gammel idé jeg hadde nedskrevet. Også dette arket gikk opp i røyk: Brenn flere tusen tegninger, tell dem før de brennes, ta vare på asken og still ut asken som et eget verk med tittelen ”4187 tegninger”. Ideen ble aldri utført, fordi jeg var innom Samtidsmuseet i Oslo for noen år siden, på en utstilling der en italiensk konseptkunstner gjorde akkurat det samme, og da ble alt med ett liksom litt dumt og ”for sent”. Det tar tid å brenne 4000 tegninger, men jeg angrer ingenting. Det stinket i ukevis av hendene mine etterpå!

Du har det uansett med å ta i når du først får noe for deg. Da jeg ble kjent med deg for 17 år siden satt jeg av og til på andre siden av bordet ditt og så deg male 5000 fyrstikkesker med individuelle motiver – det vil si – på 2000 av dem malte du en liten original med flytende tusj, et miniatyrmaleri, og de 3000

resterende utsatte du for maling, sjablonger og spray. Alt dette i bytte for mat og god drikke på en restaurant. Skål kamerat! Jeg lurer faktisk på hvor mange det var som egentlig forsto at det ikke var et trykt bilde, men en original Nordø på fyrstikkesken de fikk utlevert på restauranten når de ba om fyr...

Uansett, nå som vi er inne på store kvanta – du leser jo nesten alt av norsk samtidslitteratur! Er det noe du blir inspirert av?

Jeg har alltid vært intenst opptatt av litteratur, husker jeg maste meg inn på bibliotekets voksenavdeling som 13-åring, etter å ha lest meg gjennom alle bøkene i barne- og ungdomsavdelingen. Fra 1977 til 1980 drev jeg også et antikvariat skråstrek anarkistisk bokkafé i Trondheim sammen med en eldre kompis: Vi solgte pønk- og undergrunnsfanziner, skjønnlitteratur, tegneserier, kioskromaner og westerns i en salig blanding. Foruten å lese mye, har jeg også alltid skrevet. På et tidligere tidspunkt vurderte jeg å droppe både musikken og maleriet og heller satse på å bli forfatter, men det ble med tanken, driften mot musikk og bildekunst var for sterk.

For en 10 års tid siden fikk jeg ideen om å begynne å følge med i hva som blir utgitt av ny litteratur her i landet. Ofte kjennes det som jeg har pålagt meg selv en straff, for det meste av norsk samtidslitteratur er en ren og skjær lidelse å lese seg gjennom. Men uansett hvor dårlig en bok er, klarer jeg sjelden å legge den fra meg før siste side er over, så, ja, jeg lider, men blir også noen ganger *inspirert*. For de norske samtidsforfatterne som er gode, de er til gjengjeld *fantastisk* gode! Mange av dem vil nok markere seg på det internasjonale bokmarkedet når tiden er moden. Det er forbløffende å tenke på hvor uhorvelig mange forfattere, kunstnere, musikere osv. som fins her i landet, sett i forhold til et lavt innbyggertall. Enhver verdensborger vil få bakoversveis når eller hvis han blir gjort oppmerksom på dette forholdet. Fler og fler norske forfattere blir nå oversatt og vinner innpass internasjonalt, dette er meget gledelig å være vitne til. Norsk musikk får også mer og mer vind i seilene, og nå skulle jeg bare ønske at billedkunsten fikk opp farta, gjerne med undertegnede ombord.

Et annet spørsmål kunne vært: "Hvordan finner man tid til å lese så mye?" Her er svaret: det hjelper å ikke ha TV, dét anbefales til frigjøring av tiden.

Du er i grunnen veldig "diplomatisk" nå, og det kan vel være greit å være det en gang i blant også ... men, jeg synes du tidligere har bemerket at mye av

samtidslitteraturen er en endeløs rad av skuffelser fordi de fleste er så formalistiske, skriveprosjektorienterte, sutrete og inngrodd i sine egne egoer. Det utdannes jo mange kunstnere her tillands, og man finner en forfatter og musiker ved annethvert kafébord. Et kreativt liv er et slags folkekrav nærmest, og det er vel på mange måter et samfunnsmessig overskuddsfenomen, er det ikke? En drømmeverden?

Hva har vi egentlig å strekke oss mot, eller å kjempe for? Er vi alle mer eller mindre i underholdningsbransjen?

At så mange i Norge velger å bli kunstnere, forfattere, musikere etc., syns jeg er helt flott, ja, muligens er det et samfunnsmessig overskuddsfenomen, men like fullt samfunnsnyttig: hver og en skapende eller utøvende kunstner som holder et passe høyt aktivitetsnivå, ofte til svært lusen betaling, sysselsetter omkring fem andre mennesker i mer ordinære lønnsyrker. Man burde satt større pris på kunstneres samfunnsbyggende innsats, uten oss ville nemlig mange fler vært arbeidsledig. Mulig vi samtidig opprettholder en drømmeverden, men drømmene våre er viktig som korrektiv til den såkalt virkelige verden, som ser ut til å være fundert på en blanding av konkurransedrift og ondsinnethet.

Det eneste vi kan strekke oss mot, eller kjempe for, er å utvikle oss gjennom hele livet til å bli bedre mennesker i tanke og i gjerning, uansett om vi anser oss som plassert i underholdningsbransjen eller oppe på parnasset. For mange kan det ta et helt liv å bli et godt menneske, enkelte lykkes aldri med det, og noen er så gjennomført onde eller dumme at tanken på å ville prøve på å bli god aldri faller dem inn.

Svarene dine sammenlagt er klare nok i den forstand at du gir et bilde på kunstnerne m.fl. som en viktig del av samfunnet, menneskelig, men også økonomisk.

Men hva med selve kunsten? Blir det lettere eller vanskeligere å skille skitt og kanel når tilbudene øker? Og betyr ting like mye for oss når valgmulighetene er så mange? Eller er dette en uvesentlig og snobbete problemstilling med snev av elitistisk tenkning?

Det blir selvsagt vanskeligere å skille mellom skitt og kanel, for jo flere tilbud, jo mindre tid får man til å sjekke dem ut. Men selv om man stilles overfor mange valg, får alltid noen av dem æren av å bli satt på en pidestall til personlig inspirasjon og

beundring. Man dumper borti, får kjennskap til eller blir tipset om kunst og saker og ting. Jeg syns ikke du demonstrerer noen elitistisk tenkning her, men det jeg selv ser som et altoverskyggende problem, er den jævla ensrettingen av smaken, som finnes overalt, på alle mulige felter. Heldigvis har det gjennom alle tider eksistert alternative miljøer og kraftfulle understrømninger der kunsten blir utført og tolket på måter som skiller seg markant fra de oppleste og vedtatte smaksnormer, en undergrunn der frie mennesker følger sin egen vilje.

Da heier vi på undergrunnen!

Men nå ønsker jeg å vite om du har kommet noe videre med din egen maleprosess i løpet av dagen? (Vi har nådd andre kvelden i dette intervjuet.)

Jeg holder på. I dag har jeg grunnet syv større lerreter, montert og grunnet tre mindre. Jeg går omkring som en sulten ulv, og lerretene er den utpekte saueflokk; jeg samler styrke til å kaste meg over dem og nedlegge dem, ett for ett. Slik er det gjerne: jeg akkumulerer en hel masse energi gjennom uproduktive dager, eller dager med helt andre gjøremål, før jeg kaster meg ut i malingen.

Du forbereder og klargjør med andre ord. Det høres da ganske produktivt ut i mine ører. Men føler du deg gammeldags (sic) som driver og maler?

Nei, er du gal! Det er godt mulig jeg står utenfor den definerte, kunstneriske tidsånden, siden jeg alltid har drevet og forfulgt mine egne (sinn)bilder, uten å ta hensyn til hva omverdenen og kolleger bedriver. Maleriet kan aldri bli gammeldags, det vil til enhver tid være det beste middelet til fysisk å uttrykke noe psykisk.

Så det er det du gjør? Uttrykker noe psykisk? Kan du si litt mer om det?

Tja, det er vel akkurat det vi malere gjør, iallfall de av oss som har en primitiv, direkte måte å angripe mediet på. Jeg sier ikke at et "psykisk bilde" nødvendigvis må referere til det virkelige liv, til sjelslivet, til en drømme- eller fantasiverden, nei, det må gjerne få være abstrakt eller nonfigurativt, hovedsaken er at maleriet blottlegger noe udefinerbart, inneholder mulige eller umulige situasjoner og muligheter; fargeopplevelser, noe som treffer nervene hos betrakteren, noe som gjennom utstråling og påvirkningskraft, gjennom synsopplevelsen, setter i gang en underbevisst kommunikasjon.

Når det gjelder dine egne malerier; kan du si litt om fargebruk, og om strekens rolle eller betydning?

Streken er alltid overordnet fargebruken. Slik jeg ser det, er tegning essensielt. Tegningen, selve streken, speiler kunstnerens egenart, og er basis for alt maleri. Det var derfor jeg i 1987 bestemte meg for å legge vekk fargene. I noen år derfra jobbet jeg så å si utelukkende med flytende tusj, jeg skar også en hel mengde linosnitt. Det jeg var ute etter, var å finne min egen, personlige strek: Jeg drev det vel så langt som til å lage noen titusener tegninger i alle mulige formater. Underveis i prosessen fant jeg en strek og et bildeunivers jeg kunne leve med og eksistere innenfor. Det føles dypt frigjørende å ha skapt sin egen bildeverden.

For å si litt om fargebruken så har jeg alltid vært tiltrukket av skarpe farger, ikke bare primærfargene, men også grelle, ”stygge” farger, gjerne sammensettinger av disse. Jeg har mange ganger fått høre fra ignorante mennesker at ”disse bildene kunne dattera mi på 5 år ha laget”, men der protesterer jeg heftig – en femåring kunne aldri ha mobilisert den energien og slutføringsviljen som jeg besitter!

Du tenker nå på streken som en slags personlig signatur? Men du har da også laget en del nonfigurative malerier hvor fargene ser ut til å bære bildet alene? Regnes penselføring også som strek når bildet er uten konkrete figurer?

Ja til begge spørsmålene! Har man først funnet eller innarbeidet en kunstnerisk egenart, vil streken også bli til en gjenkjennbar signatur, de som kjenner ens arbeide vil med én gang gjenkjenne kunstneren bak streken – eller *strøket*, det går ut akkurat på det samme. Streken og strøket er kunstnerens signatur, også i nonfigurativt maleri.

Hva tenker du om sammenblanding av forskjellige kunstarter?

Jeg tenker at det må da være en sunn ting. På åttitallet var jeg med i en gruppe vi kalte Syk Kjærlighet. I 1981-1982 hadde vi tre store oppsetninger, der vi kombinerte mimisk teater med live musikk på scenen, konkret lyd og musikk på bånd; lysbilde-, video- og filmfremvisning; installasjons- og plakatkunst; ballettdans, terrorisering av publikum m.m. Det fungerte veldig sterkt på den tiden, det var et sjokkert og begeistret publikum. I likhet med dadaistene og Fluxus-kunstnerne har jeg alltid vært opptatt av å blande forskjellige kunstneriske uttrykk, det har jeg gjort

mye av opp gjennom årene, naturligvis med vekslende hell, men det har vært utrolig moro og lærerikt.

Ble dette da utført med en streng regi, eller lot man tilfeldighetene råde? (Jeg tilhørte forøvrig en "gjeng" som gjerne ironiserte litt over 80-tallets multimediateatterforestillinger).

Joda, skjønner godt hva du sikter til, det forekom jo endel multimediateatterforestillinger på 80-tallet som var godt egnet til å ironisere over, selvhøytidelig og kjedelig, begredelige saker i gallerier og museer, men det Syk Kjærlighet drev med var totalt annerledes, det var faktisk nyskapende og Punk to the Bone. Vi fikk satt opp to av disse stykkene i en stappfull Storsal i Studentersamfundet i Trondheim og ikke en eneste person forlot salen under forestillingene – det var spontan latter og grøss å merke fra publikum, og trampeklapp, mer som en rockekonsert.

Alle disse tre oppsettingene var underlagt en særdeles streng regi (tror jeg ville egnet meg som diktator): Det første stykket ("Situasjonsforandring") var en énakter på rundt 25 minutter; det andre ("Slapp av – virkeligheten er hardere enn du tror") var på tre akter og rundt 45 minutter; det tredje ("Sort/Hvitt : PROPAGANDA") hadde fire akter og varte nesten en time. Stykkene hadde en lynkjapp scenisk handling med relevans til den tiden vi levde i. Som sagt var skuespillet mimisk og totalt ordløst, men i kombinasjon med de andre virkemidlene vi tok i bruk, ble handlingen oppfattet krystallklart. Alle tre stykkene spant rundt temaene vold, kjærlighet, hat, naivitet, manipulasjon og løgner. Syk Kjærlighet var en gruppe med skiftende antall medlemmer, fra 8 til 12 folk. Vi som utgjorde kjernen av Syk Kjærlighet var opprinnelig og parallelt et punk-/New Wave-band som gjorde mange konserter både på scener og på gata, vi gjorde også andre kunstaksjoner, men til disse tre oppsettingene inviterte vi med oss folk vi syntes egnet seg, folk med attitude, spesialkunnskap og "performative" evner. Manusene var gjennomarbeidet, og øvingsperiodene var lange nok til at vi med overbevisning, som et samkjørt ensemble, kunne skake publikum i deres grunnvoller. Dette er noe jeg føler meg privilegert over å ha vært med på.

Det var du som hadde regien på dette da?

Det første stykket hadde jeg full regi på, ut fra et manus jeg skrev. De to neste stykkene hadde jeg sterke føringer på, men egentlig ble de jobbet frem i fellesskap

av kjernen i Syk Kjærlighet, dvs. jeg, Anders Elsaas, Torger Thue-Johnsen og Trond Krogen. Disse tre gutta kom forresten fra et jævla sprekt og artig punkband som het Tomsingan. Jeg så noen fete konserter med dem i Trondheim fra 1978 til 1980 – fjerdemann og hovedmann i Tomsingan var Åge Utnes, som siden ble gitarist og bassist i Syk Kjærlighet fra 1983 til 1985, da vi fungerte litt mer som et straight band.

Nick Cave sa nettopp i et intervju at han hater intervjuer fordi det å analysere det man gjør ødelegger mystikken og illusjonene rundt det man driver med. Hvordan har du det med den saken?

Kan godt skjønne at han, som musiker og scenepersonlighet, hevder noe sånt, men at du gjør dette intervjuet med meg, kan vel knapt sies å ødelegge noen mystikk omkring min person, her er det ikke mange mystifikasjoner ute og går, snarere heller vrangforestillinger, som forhåpentlig lar seg oppklare gjennom svarene mine. Musikere og scenepersonligheter som Nick Cave får sterkere reaksjoner, nemlig en kraftig *følelsmessig identifikasjon* fra publikum overfor musikken og artisten selv. Hvis dette noen gang har eksistert for billedkunsten, ble det i så fall ødelagt av konseptkunstens innmarsj på 1970-tallet, da det plutselig ikke var tillatt lenger å la seg berøre emosjonelt av et kunstverk ... i ettertid fremstår dette som et utrydnings-bestillingsverk på de kunstnerne som jobber ut fra intuitive og ekspresjonistiske holdninger, slike som jeg, og denne kampen har man kjempet i snart førti år; drapsforsøket på det spontane og søkende, intuitive og ekspressive maleriet har ødelagt mye for mange kunstnere.

Så du mener at fordi noen utforsker en mer tankebasert tilnærming til kunsten, så har den kunsten som spiller på andre strenger lidd et nederlag? Er ikke det andre krefter som i så fall har skylda for det, enn de menneskene som brenner for selve konseptkunsten? Det burde jo ikke være noe problem at forskjellige måter å jobbe på kan eksistere parallelt?

Nei da, (...)

Intervjuet ble avbrutt 12. august 2008 på grunn av deadline hos trykkeriet, men fortsetter ved neste anledning.